

تغییرات اقلیم و گرمایش کره زمین

در سال های اخیر، تغییرات اقلیم و گرم شدن زمین از مسائل خاص هواشناسی است که بسیار مورداهمیت قرار گرفته است. در مورد دلایل این پدیده نظریه های متعددی وجود دارد که برخی بر تأثیر گازهای گلخانه ای تأکید دارند و برخی دیگر فرآیندهایی نظیر فعالیت های آتشفشانی و زمین گرمایی و همچنین فعالیت های خورشیدی را دلیل این پدیده می دانند. آنچه مسلم است از آغاز عصرصنعتی به این سو، جمعیت جهان از چند صد میلیون به چند میلیارد نفر رسیده است. الگوی زندگی انسان دوست سال پیش به الگوی زندگی تجمل گرا و مصرف کننده انسان سده بیست و یکم تغییر یافته است. پدیده گرم شدن هوا و تغییرات اقلیمی در درجه اول بواسطه مصرف منابع انرژی فسیلی (ذغال سنگ، نفت، و گاز) و در درجه دوم، تبدیل جنگل ها و محیط سرسبز به زمین های کشاورزی و سکونت گاه های شهری صورت پذیرفته است. در این میان انسان صنعتی با هر قدمی که برداشته؛ مقداری به میزان گازهای گلخانه ای جو افزوده است. تغییرات اقلیم و بویژه پدیده گرم شدن زمین مشکلات فراوانی برای بشر ایجاد می کند که از آن جمله می توان به مرگ و میر های ناشی از طوفان، سیل، زلزله و سونامی، جابجایی زمین، امواج گرما، خشکسالی و بیماری های مرتبط با آب و هوا اشاره نمود. کشورهای در حال توسعه با وجود دخالت کمتر در ایجاد پدیده تغییر اقلیم، بیشترین خسارت را متحمل می شوند. تاکنون علم نقشی مؤثر در شناسایی علل، ماهیت و عواقب گرم شدن کره زمین داشته است ولی نقش آفرینی برخی از کشورها بویژه کشورهای در حال توسعه در پژوهش های جهانی راجع به این موضوع چشم گیر نبوده است. به عقیده بسیاری از دانشمندان با افزایش آگاهی های عمومی، مصرف بهینه سوخت و انرژی، افزایش سطح فضای سبز و جلوگیری از تخریب جنگل ها، بازیافت مواد و استفاده از انرژی های تجدید پذیر جایگزین سوخت های فسیلی می توان این پدیده و اثرات منفی آن بر زندگی بشر را کنترل کرد. البته موضوع تغییر اقلیم مشکلی است با ابعاد متعدد و تاکنون هیچ مسئله زیست محیطی تا به این اندازه جهانی و در عین حال دارای علل و آثار مختلف نبوده است. امروز سلامت کره زمین از مهمترین موضوعاتی است که می باید بر روی آن مطالعه و پژوهش نمود. برای شناخت این موضوع نیاز به تولید دانش جدید به منظور یافتن راههای توسعه پایدار، استفاده از علوم میان رشته ای و همکاری دانشمندان در سطح بین المللی می باشد. بنابراین هر کشور می باید برای مقابله با این پدیده همسو با الگوهای جهانی برنامه علمی و اقتصادی خود را به منظور یافتن راههای توسعه پایدار و اقتصاد بر مبنای آبادی محیط زیست ارایه دهد. کنترل تغییرات اقلیم نیازمند به هم افزایی علمی و اجرایی همه ملل جهان است که می باید بطور جدی مورد توجه دولت ها قرار گیرد.

علی اکبر موسوی موحدی

سردبیر